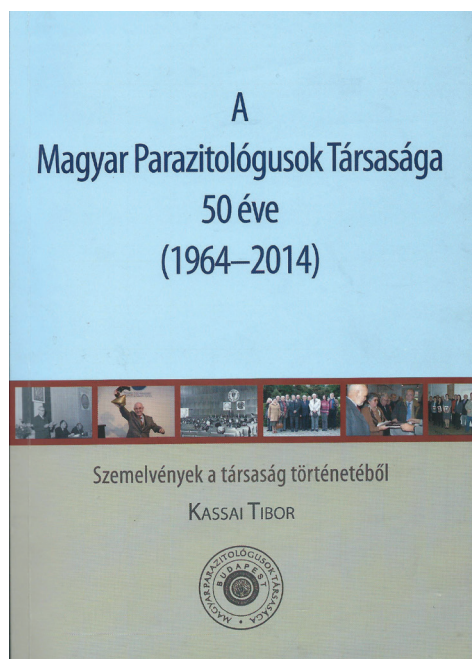
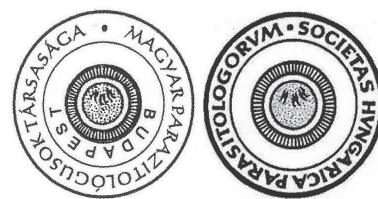

A Magyar Parazitológusok Társasága első 50 éve

A Magyar Parazitológusok Társasága (MPT) a közelmúltban ünnepelte megalakulásának ötvenedik évfordulóját. A társaság – a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Tanácsa 25/1963. számú határozatának megfelelően – az 1963. december 13-án tartott alakuló közgyűlésen jött létre. A társaság első elnökévé KOTLÁN SÁNDOR Kossuth-díjas állatorvos akadémikust (1963–1967), titkárává pedig NEMESÉRI LÁSZLÓ állatorvost választotta. Elnökségében az állat- és az embergyógyászat, valamint a zoológia területén parazitológiai témákkal foglalkozó szakemberek foglaltak helyet, név szerint BABOS SÁNDOR, HOLLÓ FERENC, KASSAI TIBOR, LŐRINCZ FERENC, PELLÉRDY LÁSZLÓ, SOÓS ÁRPÁD, SZELÉNYI GUSZTÁV és ZOLTAI NÁNDOR. 1964-ben az MPT-be olvadt az Magyar Agrártudományi Egyesület Állatorvosok Társaságának Parazitológiai Szakosztálya, így a teljes hazai parazitológus szakma egy egységes szervezetbe tömörült.

KOTLÁN akadémikus halála után LŐRINCZ FERENC orvos-professzor látta el az elnöki teendőket. Ebben az időszakban lendült nagyot hazánkban a humán parazitológia. LŐRINCZ professzor számára fontosak voltak a közegészségügy és az élelmiszer-higiéncia parazitológiai aspektusai is. 1972-ben LŐRINCZ professzort a világot járt KASSAI TIBOR követte az elnöki poszton, aki hosszú regnálása alatt érezhetően megérintette a nemzetköziség frissességével a laboratóriumaiba húzóódó és ott szorgalmasan

kutató tagságot. Innentől kezdődött a nemzetközi kapcsolataink élénkülése, sorra szerveztünk konferenciákat, multikollokviumokat, kiállításokat. A tapasztalt öregek mellé újabb és újabb frissen végzett orvos, biológus és állatorvos kollégák léptek a kutatás frontvonalába. Nagy tisztelet illeti sokunk tanárát, aki huszonzét éves elnöki szolgálata vége felé – de még ereje teljében – előrelátóan gondoskodott a zökkenőmentes átadás-átvételtől, amikor a menedzser szemléletű tudós-oktató FARKAS RÓBERTnek adta át a stafétát 2000-től.

A társaság küldetése alkalmazkodott a kor aktuális igényéhez: a kezdeti időszakban az állatorvosi és humán parazitológia alapvetési feladatai elvégzésének megszervezése, a köz- és az állategészségügy terén jelentkező fontosabb parazitózisok járványtana alapjainak lerakása valósult meg. Az állategészségügyben, főleg a nagyüzemek kialakulásával párhuzamosan megnövekedett és gyökeresen megváltozott feladatok megoldásához szükséges kutatások elvégzése volt a kihívás. A konszolidálódó '70-es és '80-as években a tudományos élet nemzetközi áramlataiba, szervezeti struktúráiba való aktív bekapcsolódásunk volt a megfelelés, a túlélés záloga, míg az utóbbi két évtizedben a tudományos versenyben való helytállás, a szponzorvadászat, valamint a gazdasági, bürokratikus és jogi labirintusok támasztotta kihívásoknak való megfelelés volt a társaság stratégiája. Társaságunk folyamatos sikeressége ezekben az alkalmazkodásokban, a mindenkori lépéselőnyök kifundálásában rejlik.

A társaság nemzetközi kapcsolatainak taglalása meghaladná egy illedelmesen rövid méltató közlemény terjedelmi korlátait. Mindenképpen említést érdemel az 1981-ben az Állatorvos Parazitológusok Világszövetségének az egyetemünk aulájában megszervezett IX. Nemzetközi Konferenciája (WAAVP IX) a hagyományteremtő ajándék kolomp útra indításával (32 országból érkezett 313 fő részvételével), majd ugyanott 1988-ban a híresen sikeres (460 fő 32 országból) V. Európai Parazitológiai Multikollokvium megrendezése. Ezek a vállalkozásaink növelték társaságunk nemzetközi elismertségét, bizonyítva azt, hogy a magyar szakemberek nemcsak a parazitákhoz értenek, hanem kiváló tudománypolitikai szervezők is. Felsőrakozik az emlékezetes rendezvények közé 1991-ben a Vektor Ökológiai Társaság VI. Regionális Találkozója (SOVE VI) Gödöllőn, majd 1999-ben a 2. Nemzetközi Kártevőmentesítési Konferencia és Kiállítás (BPCC'99) Siófokon, 2005-ben az 5. Európai Kártevőirtási Konferencia

(SEVPMC) Budapesten, és végül, de nem utolsósorban 2014-ben az Állatorvos-tudományi Kar aulájában nagy sikerrel megrendezett 4. Európai Dirofilaria és Angiostrongylus Napok (FEADAD). Nem lesz könnyű a jövőben azt a színvonalat tartani, amelyet a felsorolt rendezvények képviseltek, de ha ki akarunk jönni a következő menetre, ki akarjuk ütni a brady-, tachy-, shisto- és merozoitákat, metacerkáriákat, plerocerkoidokat, valamint a vándorló L3 lárvákat, folyamatosan erősíteniünk kell.

Az MPT fél évszázados történetére az Állatorvos-tudományi Kar aulájában, ez év június 3-án megrendezett emlékülésen tekintett vissza a jubiláló társaság. A délelőtti program FARKAS RÓBERT elnök és SÓTONYI PÉTER dékán megnyitójával kezdődött. Ezt követően a társaságot leghosszabb ideig elnöklő, és összességében a parazitológia ügyéért e szervezetben elismerten legtöbbet tevő és napjainkban is alkotó KASSAI TIBOR professzor emeritus, egyben tiszteletbeli elnök tartott előadást az elmúlt 50 év összefoglalásaképpen.

Az ünnepi állófogadás előtt az újonnan kitüntetett tiszteletbeli tagok, EDUARDO POZIO (Olaszország) és KURT PFISTER (Svájc) professzorok tartották meg előadásukat, majd a hazai büszkeségeink közül FOK ÉVA, SUGÁR LÁSZLÓ állatorvosok, valamint KUCSERA ISTVÁN orvos kapták meg az MPT emlékérmét hosszú és eredményes parazitológiai kutató és oktató munkásságuk elismeréseképpen.

Ezt a gesztust a jubileumi emlékülés közönsége nagy elégedettséggel fogadta és ünnepelte.

A délután majdnem estébe nyúló gazdag programja a hazai parazitológiai-állattani műhelyek egy-egy értékesebb eredményét bemutató előadásokkal lett teljes. A hallgatóság örömmel nyugtázhatta, hogy KOTLÁN professzor magvetése és a későbbi bölcs elnökök értő gondoskodása terebélyes fához tette hasonlatossá az aktívan tevékenykedő tudományos társaságot, amely kitartóan élvezte és élvezzi a Magyar Tudományos Akadémia elismerő támogatását.

Hogy milyen lesz a következő 50 év, az már tőlünk és követőinktől függ! Meglátjuk, hogy a jövő hazai parazitológusai keresnek-e és találnak-e példaképeket a rájuk szállt örökség méltó továbbviteléhez.

Végül megemlíjtük, hogy az 50 éves történet részletei iránt érdeklődők bővebb információkat szerezhetnek a jubileum alkalmából megjelent „A Magyar Parazitológusok Társasága 50 éve” c., dokumentumokkal gazdagon illusztrált emlékkönyvből, amelynek szerzője KASSAI TIBOR. Az emlékkönyv még megmaradt néhány példánya díjmentesen beszerezhető az MPT titkárságán: SZIE ÁOTK Parazitológiai és Állattani Tanszék. 1078 Budapest, István u. 2. Tel.: (1) 478 4190 vagy (1) 478 4188.

Baska Ferenc